

TAKARÉKPÉNZTÁRI

EGYESÜLET

ALAPSZABÁLYAI

Temesvárai

Sparkassa Statuten.

PESTEN.

NYOMATOTT BEIMEL JÓZSEFNÉL,

1846.

Temesvár szabad királyi városában alakított takarékpénztári egyesület alapszabályai tervezete,

Ugy, mint azok az 1845. évi november 23. Temesvár sz. kir. város nagyobb Tanácssteremében tartatott előleges rendezési köztanácskozmányban, Nagy Méltóságú krivinai **Lonovics József** csanádi egyházmegyei felszentelt püspök, Ő császári kir. Felségének valóságos b. t. tanácsosa, sz. István rendének közép keresztese, és a' magyar tudós társaság' tagja 's a' t. 's a' t. Ő Excellentiájának elnöksége és pártfogása alatt nyilvánosan felolvastatva elfogadtattak, és a' Nagy Méltóságú Magyar Királyi Helytartó Tanácshoz legfelsőbb helyeni betekintés illetőleg jóváhagyás végett felterjesztettek, úgy nemkülönben a' részvényeknek elkelése után, ugyanazon esztendei december 7-kén folytatva tartatott első alakító közülésben foganatba vétettek

Egy Toldalékkal,

Mellyben mind azon változások, mellyek az idő lefolytával szükségessé váltak, és a' később ugyanis f. e. martius 15-én és junius 24-én rendkívülieg tartatott közgyűlésekben megállapítottak, egybefoglaltatvák.

Entwurf

der Temesvárer Sparkassa-Vereins-Statuten,

So wie dieselben, in der am 23-ten November 1845. in dem größeren Rathsaale der königl. Freistadt Temesvár abgehaltenen öffentlichen, vorläufigen Ordnungs-Conferenz, unter dem Voritze, und dem Patronate Seiner Excellenz des Hochwürdigsten Herrn Herrn Joseph Lonovics von Krivina, Bischofs der Esanader-Diöces, Sr. k. k. apostolischen Majestät wirklichen Geheimraths, Comandeurs der königl. ungarischen St. Stephan Ordens, und Ehrenmitglieds der ungarischen gelehrten Gesellschaft u. s. w. öffentlich vorgelesen, angenommen, und der hochlöblichen königl. ungarischen Statthaltereı zur allerhöchsten Einsicht und Gutheißung hinauf gesendet, desgleichen so wie dieselben nach dem Begriffe der Actien in der am 7-ten December desselbigen Jahres abgehaltenen ersten Constituirungs-Versammlung — in Anwendung gebracht wurden,

mit einem Anhange,

In welchem alle Veränderungen, die im Laufe der Zeit nothwendig sich zeigend, in den später, und zwar am 15-ten März und am 21-ten Juni des laufenden 1846. Jahres abgehaltenen außerordentlichen General-Versammlungen festgesetzt wurden — beisammen stehen.

Az egyesületnek célja.

1. §. Ezen egyesületnek célja Temesvár szabad királyi városában Takarékpénztárt alakítani, és ez által egy részről az egyesek által öszvetakargatott pénznek — biztos és gyümölcsöző módon elhelyezhetésére alkalmat szolgálni, más részről kiadandó kölcsönök útján, törvényes kamatok kikötése által, az elegendő biztosítékot nyújtó kölcsönkérőt, uzsoráskodó kezekről megóvni.

Az egyesületnek összealakulása.

2. §. A' takarékpénztár — egy részvénytársaság' összeállása által alakul, mely 30,000 ezüst forintnyi betételi tőkével, az Intézetnek lehetséges balesetei ellen a' betevőknek biztosítékot nyújt, és mely a' Társaság igazgatását egy a' maga kebeléből választott választmányra bízandja.

3. §. Az érintett betéti tőkének beszerzésére, háromszáz, száz ezüst forintos részvényeknek kibocsájtatása határoztatik, mirenézve megállapittatik; hogy egyes részvényesnek ötnél több részvényt aláírni nem szabad, és hogy minden egyes részvényes, egyedül az általa birt részvények öszves értékére nézve áll jól. Temes megye és Temesvár városa hatóságain kívül való vidékiek a' kinyitott aláírás után csak egy hónap leforgása után birnak hozzájárulási joggal, ha mondott idő alatt a' 300 részvény még el nem kelt volna; a' részvények kelendősege esetében, hogy ha azok' számának szaporítása kívánatos lenne, ekkor legfeljebb még száz darab részvény kibocsájtható, miáltal a' részvényeknek öszves száma négyszáz darabra jutna.

4. §. A' f. 1845. évi szeptember 6. a' temesvári Hetilap útján eszközölt kihirdetés folytában a' részvényekrei aláírás f. 1845. évi november 23-án elkezdendő, mely alkalommal határoztatik, hogy az f. e. december 3-án be leendő rekesztve, mire ugyan érintett december hó 7. valamennyi részvé-

Zweck dieses Vereins.

§. 1. Der Zweck dieses Vereins ist: hier zu Temesvár eine Sparkassa zu errichten, um hindurch einerseits Gelegenheit zu geben, das ersparte Geld sicher und ausbringend anlegen zu können, dann um durch ertheilendes Darlehen den Geldsuchenden gegen genügende Sicherheit zu gesetzlich erlaubten Zinsen vor Wucher zu schützen.

Bildung dieses Vereins.

§. 2. Die Sparkassa bildet sich durch den Zusammentritt einer Actien-Gesellschaft, welche mit ihrem Einlags-Capitale von fl. 30,000 — dem Einleger die Garantie für mögliche Mißgeschicke der Anstalt bietet, und welche die Leitung derselben einem aus ihrer Mitte gewählten Ausschusse anvertrauen wird.

§. 3. Zur Ausbringung dieses Einlags-Kapitals werden 300 St. Actien à fl. 100 Conv. Mz. auszugeben bestimmt, wobei festgesetzt wird, daß ein einzelner Actionär über 5 St. nicht subscribiren darf, und daß jeder nur für den Nennwerthbetrag seiner besitzenden Actien haftet. Fremde, außer dem Bereich des Temescher Comitats und der Stadt Temesvár, haben erst nach Verlaufe eines Monats vom Tage der Subscriptions-Eröffnung hiezu den Zutritt, wenn bis dahin die 300 Actien nicht vergriffen sein sollten. Im Falle das Begehren nach Actien eine Vermehrung derselben wünschenswerth machen sollte, so können höchstens noch 100 Stück ausgegeben werden, wodurch sich der Stand sämmtlicher Actien auf 400 Stück stellen würde.

§. 4. Zu Folge der am 6-ten November dieses J. durch das Temesvarer Wochenblatt gemachten öffentlichen Anzeige, wird die Subscription auf Actien den 23-ten November 1845 eröffnet, wobei festgestellt wird, daß selbe am 3-ten December d. J. geschlossen werde, worauf dann am 7-ten December des-

nyeseknek első közgyűlése tartatik, melyben általa önkebeléből, az egyleti elnök, 's a' 25 választmányi tag, választandók. —

5. §. Minden részvényes köteles eme közgyűlésben, aláírás útján magára vállalt részvényei értékének felerészét, ideiglenes nyugtatvány mellett, készpénzül lefizetni — ezenkívül még részvényként két pengő forintot, mely utóbbi összeg az első felkészítés költségeinek fedezéseül szolgál. Ha mindazonáltal egy az aláírók közül ön illetményét, érintett első közgyűléskor le nem fizetné, ekkor az illető nevének az aláírók' jegyzékéből való kitörlése mellett, az általa aláírt részvények másoknak általengedendők; 's az, hogy a' fentebbiekben érintett befizetett részvényeknek pénzoszege a' legközelebbi választmányi ülésig valljon hová adassék ideiglenesen letételbe? szinte az első közgyűlés által eldöntendő.

6. §. A' következő napon a' megválasztott választmány első ülését tartani, a' maga kebeléből az igazgatót, ennek helyettesét, és a' titoknokát, ki ezen állomást a' közgyűlésben is betöltendi, megválasztani köteles, mik után azon egyén, ki a' közgyűlési határozat folytában a' befizetett pénzeket ideiglenes letételben tartá, azokat az ujonnan választott igazgatónak az egybegyülekezett egyesületi választmány jelenlétében általadandja, az igazgató pedig érintett pénzeknek további letétele felett rendelkezni, a' szükséges váltóvizsgálókat (Censoren) és egyéb hivatalnokokat az alapszabályok értelmében kinevezni, és további tiszti foglaltságait, mint az alapszabályokban előadatvák, megkezdeni köteles.

7. §. A' részvényeknek szavazatképesség általi befolyásuk tekintetében határoztatik:

a) hogy mindegyik a' maga szavazatát csak személyesen adhatja.

b) a' közgyűlésben öt részvényig minden egyes részvény egy egy szavazattal bír, 's több részvényeknek birtoka a' szavazati képességre nézve további befolyással nincsen.

selben Monats die erste General-Versammlung sämmtlicher Actionäre gehalten, in welcher selbe, aus ihrer Mitte den Vereins-Präsidenten, und 25 Ausschuss Mitglieder zu wählen haben.

§. 5. Jeder Actionär hat in dieser General-Versammlung den halben Betrag seiner subscribirten Actien gegen Interimsscheine baar zu erlegen, und separat pr. Actie noch zwei Gulden Conv. Mze; welcher letztere Betrag zur Bestreitung der ersten Einrichtungskosten bestimmt ist. Sollte jedoch einer der subscribirten Actionäre die Zahlung in dieser General-Versammlung nicht leisten, so werden seine subscribirten Actien weiter vergeben, und der Betreffende aus der Subscriptions-Liste gelöscht. Wo der oben erwähnte behobene Actien-Betrag bis zur nächsten Ausschuss-Versammlung zu deponiren ist? hat gleichfalls diese General-Versammlung zu bestimmen.

§. 6. Den darauf folgenden Tag hat der erwählte Ausschuss seine erste Versammlung zu halten, aus seiner Mitte den Director und dessen Stellvertreter und Secretär, der auch diese Stelle in der General-Versammlung zu versehen hat, zu wählen, wornach derjenige, der nach Beschluß der General-Versammlung die eingehobenen Gelder in Verwahrung hatte, dieselben dem erwählten Director in Gegenwart des Versammelten Ausschusses übergeben wird, welcher letztere dann über die weitere Deponirung dieser Gelder zu verfügen, die nöthigen Censoren und Beamten statutengemäß zu ernennen, und feinere Functionen, wie selbe die Statuten vorschreiben, zu beginnen haben wird.

§. 7. Im Betreff des Einflusses der Actionäre wird durch Stimmenfähigkeit bestimmt:

a) daß jeder seine Stimme nur persönlich abgeben kann.

b) In der General-Versammlung hat bis 5 Actien jede Actie eine Stimme, der Besitz von noch mehr Actien hat auf die Stimmfähigkeit keinen weiteren Einfluß.

c) a' választmányi ülésben mindazonáltal, minden egyes tagnak csak egy szava van. —

d) valamely részvénynek átírása alkalmával, az új részvénybirtokos, csak akkor igényelhet szavazati jogot, ha az átírás napjától fogva, a' legközelebbi közgyűlésig, legalább már 3 hónap óta annak birtokában volt.

e) a' szavazatok egyenlő száma esetében, a' közgyűlésben az elnöknek, a' választmányi ülésben az igazgatónak szavazata, az ügyeldöntő. —

8. §. Az egyesület minden alkalommal temesvári takarékpénztári egyesület czime alatt teendi aláírásait, melly aláírás mellé, a' fenforgó tárgy minémiségéhez képest, és ugyan a' közgyűlésnek határozatainál — az egyleti elnök, — a' választmánynak végzéseinél, az igazgató tiszti körében előforduló egyéb eseteknél a' napi-biztos, kezeik vonásait mellékelni tartoznak. Az egyesületnek pecsétje a' közgyűlés határozatához képest, közzé teendő lészen. —

9. §. Az egyesületnek hatásköre, mindaddig egyedül Temes megye és Temesvár városa hatóságaibani érdekekre terjeszkedend, miglen a' tőkéknek kellő szaporodása és azoknak hasznos elhelyezésének kötelessége, az érintett hatáskörnek nagyobbitását magával nem hozandja. —

10. §. A' részvények, eladhatók, de csak a' választmány tudtával, melly azoknak általíratását meghagyja és miért az egyesületi pénztárnak 30 kr. e. pénzben, egy egy részvény után fizetendő; megállapítatik mindazáltal, hogy senki a' részvényesek közül, több mint 10 darab részvényeknek birtokában nem lehet.

11. §. Ha az egyesület további fenmaradása körül semmi viszonyok bé nem állanak, mik avval ellenkezésbe jönnek: a' részvényesek, a' kinyitás napjától fogva 10 éven keresztül társaságban maradni kötelezik magokat; melly kötelezés még tovább is fentartandó, ha a' részvényeknek többsége által, a' további fenállásra nézve, ellennyilatkozat nem tétetik.

c) Im Ausschusse hat jedoch jedes Mitglied nur 1 Stimme.

d) Bei Umschreibung einer Actie hat der neue Besitzer derselben erst dann Stimmenrecht, wenn er vom Tage der Umschreibung bis zur nächsten General-Versammlung wenigstens 3 Monathe im Besitze derselben war.

e) Bei Stimmungleichheit entscheidet in der General-Versammlung jene des Präses, dann im Ausschusse die des Directors.

§. 8. Der Verein wird bei jeder Gelegenheit unter der Firma: „Temesvarer Sparkassa-Verein“ unterzeichnen, welcher Unterzeichnung je nach Bewandtniß des vorliegenden Gegenstandes, der Vereins-Präses den Beschlüssen der General-Versammlung, der Director den Beschlüssen des Ausschusses, dann der Tags-Commissär in Vorfällen während seines Dienstes; ihre Namensfertigung beizusetzen haben. Das Siegel des Vereins wird selber nach Bestimmung der General-Versammlung veröffentlicht.

§. 9. Die Wirksamkeit des Vereins wird in so lange sich bloß auf die Interessen im Bereiche des Temescher Comitats und der Freistadt Temesvar erstrecken, bis nicht die angemessene Vermehrung der Kapitalien, und die Pflicht für deren Verwendung es nicht erheischen werden, diesen Wirkungskreis weiter hinaus zu dehnen.

§. 10. Die Actien sind verkäuflich, jedoch nur mit Vorwissen des Ausschusses, welcher deren Umschreibung anordnet, und wofür pr. Actie 30 fr. C.Mz. der Vereinskassa zu bezahlen sind. Dabei wird jedoch bestimmt, daß kein Actionär im Besitze von mehr als 10 Stück Actien sein darf.

§. 11. Im Falle keine Verhältnisse eintreten, welche dem Fortbestande des Vereins entgegen wirken, verbinden sich dessen Actionäre vom Tage der Eröffnung 10 Jahre in Gesellschaft zu bleiben, welche Verbindlichkeit auch noch ferner fortzubauern hat, wenn von der Mehrheit der Actionäre gegen die fernere Fortdauer keine Gegenerklärung gemacht wird.

Ezen esetben az egyesületnek szabadságában áll, egy, a' közgyűlésben $\frac{2}{3}$ résznyi szótöbbséggel, az ezen közgyűlésben jelenlévők által hozott, határozattal, az egyesületnek szétozslását elhatározni, melly után, mindenekelőtt, minden betételek visszafizetendő, és az ezutáni maradvány, valamennyi részvényesek között, az általok birt részvények aránya szerint, a' társaságnak valóságos tulajdonaképen, szétosztandó.

12. §. Az egyesület mindenféle teendőinek szükséges közhírré tételére, a Temesvári Hetilap választatik, és egyben, mind illy közhirdetmények és betételi könyvecskékbeli tartalom és rovatok, magyar 's német nyelven szerkesztendők. —

13. §. Az egyesület, tekintetes Temes vármegye közönségét 's nemes Temesvár városa tanácsát megkérendi, miszerint előadandó esetekben, hatályos óltalmat nékie adni méltóztassanak.

14. §. Az egyesületnek öszves birtoka, két rendbeli vas ládákban tétetik el, mik közül az egyik, kétszeres zárással, a' kézi pénztárt, másika háromszoros csukásra, a főpénztárt teszi. Az elsőbbsikben soha 2000 e. fnál nagyobb somma nem foglaltathatik, és annak időnkéntf feleslege a' főpénztárba átvienő. Hasonlólag az előkerülő okiratok és más becses tárgyak mik abban könnyen elhelyezhetők, legalább hetenként, a' főpénztárba tétessenek által. Eme két rendbeli pénztáraknak őrzési helye, a' hivatali-termek, és azoknak elégséges biztosítása felett, a' választmány határoz. A' kézipénztárnak két kulcsaiból, az egyiket a' napi biztos, a' másikat a' pénzkezelő (Cassier) tartja; a' főpénztárnak 3 kulcsaiból pedig az egyik az igazgatónál, a' másik a' napi-biztosnál, és a' harmadik a' pénzkezelőnél legyen.

A' betételi tőkének használásáról.

15. §. A' társaságnak fenállása ideje alatt a' betéti-tőke fel nem mondható, és annak kihozandó haszna a' kezelési

In diesem Falle steht es dem Verein frei, durch einen in der General-Versammlung mit $\frac{2}{3}$ Stimmenmehrheit der in dieser Versammlung Anwesenden gefaßten Beschluß, die Auflösung zu bestimmen, nach welchen vorerst alle Einlagen rückbezahlt, und der sonach verbleibende Rest unter sämmtliche Actionäre nach Maaß ihrer besitzenden Actien als reeles Eigenthum der Gesellschaft zu vertheilen ist. —

§. 12. Zu allen nöthigen Veröffentlichungen in Angelegenheit dieses Vereins, wird das Temesvarer Wochenblatt bestimmt, und sind in allen öffentlichen Anzeigen und Einlagsbüchern Text und Rubriken in ungarischer und deutscher Sprache zu verfassen.

§. 13. Der Verein wird das löbl. Temescher-Comitat und den löbl. Temesvarer Magistrat ersuchen, in benöthigendem Falle ihm ihren kräftigen Schutz angedeihen zu lassen.

§. 14. Das gesamt Vermögen des Vereins wird in zwei eisernen Kassatruhen verwahrt, wovon eine mit zweifacher Sperre die Handkassa, die andere mit dreifacher Sperre die Hauptkassa ist. In ersterer soll nie mehr als höchstens circa fl. 2000 enthalten sein, und ist bei vorkommenden Mehrbetrag derselbe in der Hauptkassa zu deponiren, eben so haben die vorkommenden Urkunden und sonstigen Gegenstände von Werth, die füglich daselbst untergebracht werden können, wenigstens wöchentlich in die Hauptkassa hinterlegt zu werden. Der Aufbewahrungsort dieser beiden Kassen ist das Amtlocale, und hat über genügende Sicherheit derselben der Ausschuß zu entscheiden. Von den beiden Schlüsseln der Handkassa verwahrt einen der Tags-Commissär, dann den zweiten der Kassier. Von den drei Schlüsseln der Hauptkassa einen der Director, den zweiten der Tags-Commissär und den dritten der Kassier.

Über die Verwendung des Einlags-Kapitals.

§. 15. Das Einlagskapital ist während dem Bestand der Gesellschaft unaufkündbar, und wird dessen entfallender Ertrag

költségeknek lerovása után, mindaddig egy tartalékalap alakítására fordítandó — miglen ez, a' megállapított biztosítéki öszvegnek felére felnőtt. Ezen pillanattól fogva, a' társaság, az ennekutána a' tartalékalap alakítására fordítandó évenkénti tőkét meghatározandja, és csak ezután, a' minden mérlegkészítés utáni maradványt, osztalékképpen a' részvényesek közt széosztandja.

16. §. A' részvény még le nem fizetett másik felének lerovása, az egyesületi választmánynak indítványára vagy egészen vagy részletenkint, 14 napok alatt, fizetésül meghatározatik. Ha ezen fizetés' mind mennyiségére, mind határnapjára nézve meg van határozva, — ekkor minden egyes, a' kitüzött napig be nem fizetett részvény, visszahivatlanul a' társaság tulajdonába megyen által, és a' makacs bírtokosnak neve a' könyvekben kitöröltetik.

A' közgyűlésről.

17. §. A' közgyűlések, hová valamennyi részvényes megjelenjen, évenként rendesen egy izben és pedig télutó hónap lefolyta alatt tartatnak; a' közgyűlést egybehívja az egyesületi elnök, ki rendkívüli közgyűléseket is tarthat, mire többnyire köteles is, hogyha a' választmány olyat indítványoz. Részvényesek, kik a' kitüzött közgyűlésben meg nem jelennek, ez által abbani szavazati jogaiktól elállanak, és annak határozatávali egyetértésüket kinyilatkoztatják.

18. §. A' közgyűlésnek tanácskozásai főleg, következő tárgyakra terjedendnek:

a) az évi számadásnak megvizsgálására.
b) a' tartalék-alaphoz kapcsolandó pénz-öszvegnek meghatározására.

c) az alapszabályoknak és az egyesületi rendszménynek (Reglement) netalán szükséges megváltoztatására, mihez mindazonáltal a' gyűlésben jelenlévő részvényeseknek $\frac{2}{3}$ résznyi szótöbbsége szükségeltetik.

d) az egyesületi elnöknek és a' 25 választmányi tagoknak választására, végül

nach Abschlag der Administrationskosten so lange zur Bildung eines Reservefondes verwendet, bis derselbe die Hälfte der bestimmten Garantiesumme erreicht hat. Von diesem Augenblicke an wird die Gesellschaft das fernerhin zur Bildung eines Reservefondes zu bestimmende jährliche Kapital beschließen, und dann erst den nach jedem Abschlusse verbleibenden Rest, als Dividende unter die Actionäre pr. Actie vertheilen.

§. 16. Der Erlag der noch nicht bezahlten zweiten Hälfte der Actie kann auf Antrag des Vereins-Ausschusses entweder ganz oder theilweise binnen 14 Tagen zur Zahlung bestimmt werden. Ist diese Zahlung in Betrag und Termine fixirt, so verfällt eine jede bis zu diesem Tage nicht eingezahlte Actie unwiederuflich der Gesellschaft als Eigenthum zu, und der lässige Besitzer wird sofort in den Büchern gelöscht.

Von der General-Versammlung.

§. 17. Die General-Versammlungen, wozu sämtliche Actionäre erscheinen sollen, wird jährlich regelmäßig einmal, und zwar im Laufe des Monats Februar abgehalten. Die General-Versammlung beruft der Vereins-Präsident, welcher auch außerordentliche General-Versammlungen abhalten kann, wozu er übrigens verpflichtet ist, wenn der Ausschuss eine solche beantragt. Actionäre, welche in der angesagten General-Versammlung nicht erscheinen, begeben sich dadurch ihres Stimmrechtes in derselben, und erklären sich mit deren Beschluß einverstanden.

§. 18. Die Berathungen der General-Versammlung werden sich hauptsächlich auf folgende Gegenstände erstrecken.

- a) Revision der Jahresrechnung.
- b) Die Bestimmung der zum Reservefond zu hinterlegenden Geldquote.
- c) Die etwa erforderlichen Abänderungen der Statuten und Reglements des Vereins, wozu jedoch $\frac{2}{3}$ der Stimmenmehrheit der in der Versammlung anwesenden Actionäre erforderlich ist.
- d) Die Wahl des Vereins-Präsidenten, und der 25 Ausschussmitglieder, endlich

e) az egyesületnek további fentmaradása felőli határozathozásra.

19. §. Ha az egyesületi elnök a' tartandó közgyűlésnek a' temesvári Hetilap útján kihirdetésében akadályoztatnék, ekkor a' helyben jelenlévő részvényesek meghívó-jegyek által tudósítandók.

20. §. Ha valamely részvényes az alapszabályoknak és egyesületi rendszámlájának megváltozására avagy az egyesületnek szétesztésére nézve a' közgyűlésben, indítványt előmozdítani kívánna, ekkor ő ebbeli indítványa felől az egyesületi választmányt 4 héttel eleve írásban értesíteni köteles.

21. §. A' részvényeseknek szavazati képességek a' közgyűlésben már fentebb 7. §-ban megállapítottott.

22. §. Az egyesületi elnöknek és a' 25 választmányi tagoknak választása, melly egy esztendei időre van határozva, következő módon történjék:

Minden jelenlévő közt egy nyomtatott név jegyzéke valamennyi részvényeseknek szétesztatik, mire azután ezek a' részökről elnökké vagy választottsági tagokká választatni szándéklottakat feljegyzendik, kik ennekutána titkos szavazás útján a' nyert többség szerint választottakképen közzé fognak tétetni. Ha az egyik, vagy másik az öt ért választást megköszönné, ekkor a' leköszönnő után a' titkos szavazás szerint szótöbbséggel bíró egyén annak helyébe lépjen.

23. §. De csak olly részvényesek választathatók, kik a' honi törvények alapján javadalmaik szabad kezelésében és jogaik gyakorlásában Temesvár sz. k. városában laknak, 's kik továbbá az alapszabályok szerinti köteleességeiket pontosan teljesíteni nincsenek akadályoztatva: — ugy szinte arra is figyelem fordítandó, hogy legalább két törvénytudó részvényes választmányi taggá választassék.

Az egyesületi választmányról.

24. §. A' közgyűlés által megválasztott 25 választmányi tag az egyesületi választmányt képezik. Ők, magok közt

e) über die Entscheidung rücksichtlich des weitem Fortbestehens des Vereins.

§. 19. Sollte der Vereins-Präsident verhindert sein die vorhabende General-Versammlung durch das Temesvarer Wochenblatt anzukündigen, so sind die in Loco anwesenden Actionäre durch Einladungskarten hievon zu verständigen.

§. 20. Sollte ein Actionär im Betreff der Abänderungen der Statuten und Reglements oder Betreff der Auflösung des Vereins der General-Versammlung einen Antrag stellen wollen, so hat er von diesem Antrage dem Vereins-Ausschusse 4 Wochen früher die schriftliche Anzeige zu machen.

§. 21. Die Stimmfähigkeit der Actionäre ist bereits in der General-Versammlung §. 7. festgestellt.

§. 22. Die Wahl des Vereins-Präsidenten, und der 25 Ausschussmitglieder, welche auf die Dauer eines Jahres bestimmt ist, hat auf folgende Weise zu geschehen:

Es wird ein gedrucktes Verzeichniß sämmtlicher Actionäre an jeden Anwesenden vertheilt, worauf diese die ihrerseits zum Präsidenten oder zu Ausschussmitglieder zu wählen Beabsichtigten bezeichnen, welche sodann durch Scrutin nach der erhaltenen Stimmenmehrheit als Erwählte bekannt gegeben werden. Sollte der eine oder andere die ihm zugefallene Wahl ablehnen, so hat der dem Scrutin nach mit Stimmenmehrheit Nachfolgende an dessen Stelle zu treten.

§. 23. Es können jedoch nur solche Actionäre gewählt werden, welche durch das Landesgesetz in der freien Verwaltung ihres Vermögens und der Ausübung ihrer Rechte unbehindert in Temesvar wohnen, und die ferner nicht gehindert sind ihren Obliegenheiten statutengemäß pünktlich nachzukommen, auch muß darauf gesehen werden, daß wenigstens zwei gesetzkundige Actionäre zu Ausschussmitgliedern gewählt werden.

Vom Vereins-Ausschusse.

§. 24. Die von der General-Versammlung gewählten 25 Ausschussmitglieder bilden den Vereins-Ausschuß. Sie erwählen

az Igazgatót választják Elnökökül, továbbá ez utóbbinak helyettesét, a' titoknokot, a' váltóvizsgálókat és hivatalnokokat ép' oly módon, mint az a' közgyűlésnél 22. §-ban meg van határozva.

25. §. A' választmányi tagoknak szavazati képességek már a' 7 §-ban meg van állapítva.

26. §. Arra az esetre, ha egy választmányi tagi állomás megüresednék, ugyan a' választmány köteles más részvényt a' legközelebbi közgyűlésig való időre helyettesíteni.

27. §. Minden választmányi tag a' maga tisztjét ingyen viszi, és köteles hivatalának tartása idejében egy részvényt az egyesületi pénztárba biztosítékul letenni. Ha illy tag kötelességeinek eleget nem tesz, ez esetben a' választmány fel van jogosítva, olly választmányi tagot választmányi állomása alól felmenteni, és helyette más részvényt helyettesíteni.

28. §. Miután a' választmányi tagoknak napbiztos minéműségbeni tisztje minden hó elsejével az Igazgató által előre meghatározatik; — ez okból köteles olly tag, ki a' számára rendelt napon tisztjének teljesítésében gátoltnék, ezen akadályt egy nappal előbb az Igazgatónak bejelenteni mire ez más tagot kitűzzön. Ellenben az akadályozott tag köteles helyettesének kitűzött napján ennek tisztjében eljárni.

29. §. A' választmányi ülések pontosan 's rendszeren 14 naponként, reggeli 9 órakor kezdve, és az Igazgatónak jónaktartása szerint több ízben is tartatnak. Minden emez ülésekben akármelly ok miatt meg nem jelenő tag azon tanácskozássra nézve a' maga befolyása alól megadja magát, és a' hozott végzésben megnyugszik.

30. §. Egy hozott végzésnek érvényességéhez, az előlülő Igazgatón vagy annak helyettesén kívül, legalább 6 tagnak jelenléte megkívántatik. Minden végzés általános szótöbbséggel hozatik, kölcsönnek és előlegezéseknek megadásakor azonban a' jelenlévők $\frac{2}{3}$ -nyi szó többsége kívánatik.

31. §. A' választmánynak legszorosabb kötelessége,

aus ihrer Mitte den Director als ihren Präses, ferner dessen Stellvertreter, den Secretär, die Censoren und Beamten auf gleiche Weise, wie selbe bei der General-Versammlung §. 22 bereits bestimmt ist.

§. 25. Die Stimmfähigkeit der Ausschußmitglieder ist bereits §. 7 bestimmt.

§. 26. Für den Fall, als eine Ausschußstelle erledigt wird, hat der Ausschuß die Verpflichtung sogleich einen andern Actionär auf die Dauer bis zur nächsten General-Versammlung zu substituiren.

§. 27. Jedes Ausschußmitglied versieht seine Stelle unentgeltlich, und hat während seiner Amtsdauer eine Actie in die Vereinskassa als Caution zu deponiren. Im Falle ein solcher seiner Verpflichtungen nicht nachkommt, so hat der Ausschuß das Recht ein solches Mitglied seiner Ausschußstelle zu entheben und einen andern Actionär zu substituiren.

§. 28. Nachdem der Dienst der Ausschußmitglieder als Tags-Commissäre mit Ersten eines jeden Monats vom Director im voraus bestimmt wird, so hat, im Falle ein Mitglied verhindert werden sollte, an den für ihm bestimmten Tag den Dienst zu versehen, er dieses dem Director einen Tag früher anzuzeigen, worauf dieser ein anderes Mitglied zu bestimmen hat, dagegen ist der Verhinderte verpflichtet an dem für seinem Ersatzmann festgesetzten Tage dessen Dienst zu versehen.

§. 29. Die Ausschußsitzungen werden pünktlich und regelmäßig alle 14 Tage von 9 Uhr früh beginnen, und nach Ermessen des Directors auch öfters abgehalten. Ein jedes bei diesen Sitzungen aus welchem Grunde immer nicht erscheinende Mitglied verzichtet auf seinen Einfluß für diese Berathung, und erkennt den gefaßten Beschluß an.

§. 30. Zur Gültigkeit eines gefaßten Beschlusses sind außer dem vorsitzenden Director oder dessen Stellvertreter wenigstens 6. Mitglieder nöthig. Alle Beschlüsse werden durch absolute Stimmenmehrheit gefällt. Bei Bewilligung von Darlehen, und Vorschüssen wird jedoch eine Stimmenmehrheit von $\frac{2}{3}$ der Anwesenden erfordert.

§. 31. Es ist die strengste Pflicht des Ausschusses, sich bei

kölcsönöknél semmiféle kedveskedést vagy személyválogatást mutatni, úgy szinte a' külszin elkerülése végett olly tagok-, 3-ik izzig való rokonaik' folyamodványainak tárgyalatásánál jelen nem lehetnek.

32. §. A' választottság, a' pénzeknek, kötelezvényeknek, okleveleknek, és másféle szereknek a' fő pénztárban megőrzése iránt gondoskodjék, melly 3 szoros zárlattal el legyen látva, mitől az egyik kulcsot az igazgató, a' 2-dikat a' napi biztos, és a' 3-dikat a' pénzkezelő tiszt (Cassier) tartsa.

33. §. A' választmány továbbá köteleztetik, az üzletek eredménye felől, évenként kimerítő számodást adni, mellyből, minden részvényeseknek egy egy nyomtatott példány kezéhez adassék.

34. §. Több kölcsön szorgalmazók között, ha mindenki célját el nem érheti, annak jusson az elsőség, ki folyamodványát korábban nyújtá vala bé.

35. §. Végül kötelessége a' választmánynak — az Intézetnek jóvát érdeklő akármelly tárgy felett örködni. A' készpénz öszveget és a' számvitelt folytonosan tisztában tartani, a' pénzeket használatlanul nem hevertetni, a' kamatoknak és felmondott tőkéknek pontos befolyása felől gondoskodni, és az egész testületben, ama összhangzós, becsületes de erélyes elemet folytonosan ápolni, melly által egyedül — az eme Intézethezi bizodalom fentartható.

Többnyire az egyesületi választmány mint ollyan, egészen önállólag működik — és más befolyást elősmerni nem köteles alapszabályszerinti kötelességeinél és a' közgyűléseknek határozatainál.

Az egyesületi elnök.

36. §. Évenként a' közgyűlést hívja egybe télutó havában, 's hogyha szükségesnek tartaná — vagy ha a' választmány indítványozza, rendkívüli gyűléseket is tart, a' közgyűlésben a' tanácskozást vezeti, annak határozatainak végrehajtása, és az alapszabályoknak szoros megtartása felett

Darlehen keiner Begünstigung oder Partheilichkeit zu Schulden kommen zu lassen, auch dürfen um selbst den Schein zu meiden solche Mitglieder, den Verhandlungen über Gesuche ihrer Verwandten, bis zum 3 Grade nicht bewohnen.

§. 32. Der Ausschuß hat für die Verwahrung der Gelder, Obligationen, Documente, und sonstige Effecten in der Hauptkassa zu sorgen, welche mit 3 sichern Sperren versehen sein muß, wovon einen Schlüssel der Director, den 2-ten der Tagskommissär und den 3-ten der Kassier bei sich verwahren.

§. 33. Der Ausschuß hat ferner über die Geschäftsbahrung jährlich eine ausführliche Rechnung zu legen, von welcher jedem Actionär, ein gedrucktes Exemplar zugestellt werden muß.

§. 34. Unter mehreren Bewerbern um Darlehen insoferne nicht alle befriedigt werden könnten, erhält jener den Vorzug, welcher seinen Gesuch früher eingereicht hat.

§. 35. Endlich ist es Pflicht des Ausschusses, über alles das Wohl der Anstalt Betreffende zu wachen. Er hat daher die Baarschaften, und das Rechnungswesen in stäter Evidenz zu halten, zu sorgen, daß die Gelder nicht nutzlos bleiben, darauf zu sehen, daß die Interessen und gekündigten Capitale pünktlich eingehen, und in dem ganzen Körper jenes harmonisch unbescholtene, dann energische Element stets vorwalte, durch welches allein das Vertrauen zu diesem Institute erhalten werden kann. Ubrigens wirkt der Vereins-Ausschuß als solcher, ganz selbständig, und hat keinen anderen Einfluß anzuerkennen, als seine statutengemäßen Verpflichtungen, und die Beschlüsse der General-Versammlungen.

Vom Vereins-Präsidenten.

§. 36. Der Verein-Präsident beruft alljährig die General-Versammlung im Monat Februar, und hält auch außerordentliche Versammlungen, wenn er es für nöthig finden sollte, oder aber es der Ausschuß beantragt. Er leitet die Verhandlung in der General-Versammlung, hat für die Effectuirung deren Beschlüsse

gondoskodik. Minden előforduló alkalomnál az egyesületet ő képviseli és nevében szól, 's munkál; nemkülönben iparkodni fog, a' választmányi végzések' végrehajtását ha erre nézve meg fog kerestetni, minden erejéből gyámolítani. Ő továbbá a' választmány tanácskozásaiban önkénye szerint részt vehet, és szükségesnek látszó vizsgálatot elővehet. A' közgyűlésben szavazatok egyenlő állása esetében ő bir döntő szavazattal.

Az egyesületi igazgatóról.

37. §. Az egyesületi igazgató egyben a' választmány-nak elnöke. Egybehívja ezt rendesen minden 14 nap alatt de máskor is, valahányszor szükségesnek találja.

Ő minden egyesületi üzleteknek fővezetője — sürgőssége és okossága, ezen intézetnek gyarapulására legtermékenyebb befolyással leend.

38. §. Ha a' választmányi ülésben, egyenlően állanak a' szavazatok — ő dönti el a' tanácskozást szavazatával. Minden a' választmányhoz érkezett folyamodványokat és levelezéseket, tanácskozás és végzés végett a' választmánynak adja által.

39. §. Az egyeleti hivatalnokok 's szolgálati személyzet feletti fő felvigyázat az igazgatót illeti, arra figyelmeztvén, hogy ezek kötelességeiket pontosan teljesítsék. Az egyesület kezeletét érdeklőleg előforduló kiadások egyedül igazgatói kijelölés és a' napi biztos láttamozásával ellátva kifeizethetők.

40. §. A' közgyűlésben az igazgató, az egyesületi előadó, és e' helyen magát a' választmányt, képviseli.

41. §. Az igazgató a' választmányi végzés folytában tervezett szolgálati személyzet felfogadására és elbocsátására fel van jogosítva.

42. §. Az igazgató fel van hatalmazva, a' hányszor szükségesnek találja, az egyesületnek mind két pénztárait megvizsgálni a' fő pénztártól mindég egy kulcsot maga őriz-

zu sorgen, und dann die genaue Beobachtung der Statuten zu überwachen. Er repräsentirt, und vertritt bei jeder vorkommenden Gelegenheit den Verein, und wird es sich angelegen sein lassen, die Effectuirung der Beschlüsse des Ausschusses, wenn er von selben darum ersucht wird, nach allen seinen Kräften zu unterstützen. Es steht ihm ferner frei den Berathungen des Ausschusses nach Belieben beizuwohnen, und auch sonst ihm nöthig scheinende Untersuchung vorzunehmen. Bei gleicher Stimmen-Anzahl in der General-Versammlung entscheidet er durch sein Votum.

Vom Vereins-Director.

§. 37. Der Vereins-Director ist zugleich Präses des Ausschusses. Er beruft denselben regelmäßig alle 14 Tage und auch sonst, so oft er es für nöthig findet.

Er ist der Hauptleiter aller Vereins-Geschäfte, seine Thätigkeit und Umsicht wird auf das Gedeihen dieser Anstalt vom ergiebigsten Einfluß sein.

§. 38. Bei gleicher Stimmenanzahl im Ausschusse entscheidet er durch sein Votum. Dem Ausschusse übergibt er alle an den Verein gelangten Gesuche und Zuschriften zur Berathung und Entscheidung.

§. 39. Der Director hat die Oberaufsicht über die Beamten und das Dienstpersonale des Vereins, und darauf zu sehen, daß selbe ihren Obliegenheiten pünktlich nachkommen. Vorkommende Auslagen, welche die Regie des Vereines betreffen, können nur gegen Anweisung des Directors, und Vidimirung des Tags-Commissärs ausbezahlt werden.

§. 40. In der General-Versammlung ist der Director Referent des Vereins, und repräsentirt daselbst den Ausschuss.

§. 41. Daß, nach Beschlüssen des Ausschusses beantragte Dienstpersonale, steht dem Director deren Aufnahme und Entlassung zu.

§. 42. Der Director ist berechtigt, so oft er es für nöthig findet, beide Klassen des Vereins zu untersuchen, und verwahrt stets einen der Schlüssel der Hauptkassa.

vén. De rendszerint köteles minden hétben pénztári 's számviteli vizsgálatot elővenni — mihez mindenkor **2** választmányi tagot elhíjjon.

43. §. Az igazgató a' napi biztosoknak tisztí jegyét (Dienstlífte) havonként elkészítendi, és a' mennyire lehet, e' foglalatosságnál az a b c rendjét tartsa. Hogy ha e' hivataloskodásban akadályok fordulnak elő — ekkor a' **27 §.** tartalmához tartsa magát.

Az igazgatói helyettesről.

44. §. Mint már említett az igazgató, a' választmány által választatik — és csak akkor lép hivataloskodásba, hogyha az igazgató kötelezéseinek teljesítésében gátolva volna — midőn is a' helyettes — az igazgatónak minden jogait és kötelezéseit magára ölti, máskint pedig egyszerű választmányi tagnak kötelességeinél marad.

Egy egyesületi titoknok.

45. §. Az egyesületi választmány, a' maga kebeléből egy titoknokot választ. Ez tanácskozásoknál, mind a' közgyűlésnek, mind az egyleti választmányi üléseknek jegyzőkönyveit viszi, és a' felől gondoskodni köteles, hogy tartandó gyűlések alkalmával, minden kíváncsiságok készen legyenek.

A' napi biztosról.

46. §. A' választmányi tagoknak kötelessége hogy közülök mindig egy, az igazgató által havonként megállapított sor szerint, naponként déli **12** órától a' jövő nap ugyan délig (vásár és ünnep napokon a' rákövetkező napra mén át az idő) a' felvigyázatot magára öltse azon határozással, hogy délelőtti **8** órától **12** óráig okvetetlenül a' hivatali termekben jelen legyen.

47. §. Ugyan ott a' sorban jövő napi biztos ép **12** órakor délben köteles megjelenni, és attól, kit felvált, a' kézi

Regelmäßig ist er jedoch verpflichtet jede Woche Kassa- und Rechnungs-Revision vorzunehmen, wozu er jedesmal 2 Ausschußmitglieder zuzuziehen hat.

§. 43. Der Director hat die Dienstliste der Tags-Commissäre alle Monate zu verfassen, und nach Thunlichkeit sich dabei an das Namens-Alphabet zu halten. Im Falle sich Hindernisse in Betreff dieses Dienstes ergeben, hat er sich an §. 27. zu halten.

Vom Directors-Stellvertreter.

§. 44. Derselbe wird wie schon erwähnt, durch den Ausschuß erwählt, und tritt nur dann in Function, im Falle der Director verhindert sein sollte, seinen Obliegenheiten nachzukommen, wo dann der Stellvertreter alle Rechte und Obliegenheiten des Directors übernimmt, ansonsten aber bleibt er in den Verpflichtungen eines Ausschußmitgliedes.

Der Vereins-Secretär.

§. 45. Der Vereins Ausschuß erwählt aus seiner Mitte einen Secretär. Dieser führt bei Berathungen sowohl das Protocoll der General-Versammlung, wie auch jenes des Vereins-Ausschusses, und hat dafür zu sorgen, daß bei vorzunehmenden Versammlungen alles hiezu Nöthige in Bereitschaft sei.

Vom Tags-Commissär.

§. 46. Die Pflicht der Ausschußmitglieder ist, daß jedesmal einer, nach der, vom Director monatlich bestimmten Reihenfolge täglich von 12. Uhr Mittags, bis zur gleichen Stunde des darauf folgenden Tages (Sonn- und Feiertage geht es auf den darauf folgenden Tag über) die Inspection zu versehen habe, mit der Bestimmung, daß selber, Vormittags von 8 bis 12 Uhr unbedingt in Amtslocale zu sein hat.

§. 47. Dasselbst hat der Tags-Commissär, welchen der Dienst trifft, Schlag 12 Uhr Mittags im Amtslocale zu erscheinen, und

pénztárt, minden előfordult iratokat, mik e' pénztárban találtnak általyenni — valamint a' pontos átvételt a' napi biztosok feljegyzési könyvében tanusítani, melyek után a' pénztárnak bezárása után, annak 2-ik kulcsát magához veszi — a' másik kulcs a' pénzkezelőnél létezvén.

48. §. Minden naponta benyújtott folyamodványokat vagy másféle levelezéseket ő vegye által és ő jegyezze be az ahhoz való könyvbe; a' lepecsételteket felnyissa, kivéven ha egyenesen külön egyesületi taghoz volnának utalványozva — melly esetben az irat fel nem nyitandó, de mégis a' könyvbe beigtatandó, és vételi jeggyel (praesenta) a' nap és óra feljegyzésével ellátandó, olly levelezéseket, miknek végrehajtása semmi halasztást nem szenvedhet, nyomban az igazgatónak küldje át, hogy imez a' körülményekhez képest vagy választmányi vagy vizsgáló gyűlést egybehívasson, az az napi minden betéti könyvecskéket és előforduló üzleti-
okleveleket, a' napi biztos neve jegyével aláírja, és az illetőnek általadja — ellenben az az napon beváltott könyvecskéket az elősmervényekkel egyetemben keresztül lyukgassa, azokat mindazonáltal a' kellő kimutatás végett ideiglenesen a' kézi pénztárban letételbe vegye; betéti könyvecskékre nézve még határoztatik, hogy az azokba beirt betételeket a' pénzkezelő is neve jegyével ellássa.

A' váltóvizsgálókról (Censoren.)

49. §. A' választmány a' leszámolati (Escompt Comité) választmányt képező 12 váltóvizsgálókat évenként a' maga kebeléből és a' többi részvényesek közül megválasztja, arra figyelmezve, hogy azokból $\frac{2}{3}$ rész kereskedő legyen. Választásuk a' 22. §. szerint történjék.

50. §. A' váltóvizsgálók' testülete a' napi-biztos által nékiek elejbe adott váltók felett határoz, 's ezek' lelkesmeretes megítéléséről, a' nélkül hogy köteles volna, a' váltótulajdonosnak a' netáni elutasítás okát nyilvánítani.

51. §. Valamelly végzésnek hozatalára a' napi biztoson kívül legalább még 5 vizsgálóknak jelenléte szükséges, mi-

von jenem den er ablöst, die Handkassa, dann alle vorgekommenen Schriften, und Documente, welche sich in dieser Kassa befinden, zu übernehmen, wie auch die richtige Übernahme, im Journal der Tags-Commissäre zu bestätigen, worauf er nach Sperrung der Kassa den zweiten Schlüssel derselben zu sich nimmt (den andern Schlüssel verwahrt der Kassier.)

§. 48. Er hat sämmtliche des Tages einlaufende Gesuche und sonstige Zustellungen zu übernehmen, und zu journalisiren, gesiegelte zu eröffnen, außer die Adresse lautet unbedingt an ein Mitglied des Vereins, welches in diesem Falle nicht eröffnet, jedoch journalisirt werden muß, und mit Datum und Stunde des Empfanges zu bezeichnen. Bei Zustellungen deren Effectuirung keinen Aufschub leidet, hat er selbe sogleich dem Director zuzusenden, damit derselbe nöthigenfalls eine Ausschuss- oder Censoren-Versammlung veranlasse. Alle Einlagsbücheln wie auch alle vorkommenden Geschäftsurkunden, welche an diesem Tage vorkommen, hat der Tags-Commissär zu unterzeichnen, und den Betreffenden zu übergeben, dagegen alle an diesem Tage eingelösten Bücheln, so wie Bescheinigungen durchzuschlagen, selbe aber zur erforderlichen Legitimation einstweilen in der Handkassa zu deponiren; betreff der Einlagsbücheln wird noch bestimmt, daß der Kassier darin die gemachten Einlagen auch mit zu unterzeichnen hat.

Von den Censoren.

§. 49. Der Ausschuss erwählt die, das Escompt-Comité bildenden 12 Censoren von Jahr zu Jahr aus seiner Mitte und den übrigen Actionären mit der Beobachtung, das $\frac{2}{3}$ hievon hiesige Kaufleute sein sollen; die Wahl derselben geschieht nach den Bestimmungen des §. 22.

§. 50. Das Censoren-Comité entscheidet über die ihnen vom Tags-Commissäre vorgelegten Wechselln, deren gewissenhafte Beurtheilung ihnen obliegt, ohne verbunden zu sein, dem Wechselinhaber die Gründe der etwaigen Zurückweisung anzugeben.

§. 51. Zur Entscheidung eines Beschlusses ist wenigstens außer dem Tags-Commissär noch die Gegenwart von fünf

nél $\frac{2}{3}$ résznyi szótöbbség megkivántatik, golyókkal szavazás használtatván. A' hivataloskodásnak e' nemében is, a' 3-dik izigleni rokonság vagy társlet a' szavazatképességet meg-
rontja.

A' hivatali személyzetről.

52. §. A' hivatalnokoknak, a' kellő szám és fizetésök tekintetébeni meghatározása, valamint azoknak felfogadások és elbocsájtások a' választmány által történik; felfogadtatások alkalmával az igazgató által esküvel kötelelességökre leköttetvén, úgy szinte mindegyik fizetésének legalább kétannyi sommáját vagy az igazgató elégedésére való kezesállítás, vagy készpénz letétele útján kiállítson, mely utóbbi sommától nekik a' 6-os kamat járul. Egy időben az igazgató, a' felfogadandó hivatalnokot, valamennyi kötelezései 's teendői felől jegyzőkönyvileg értesítendi.

A' hivatal szolgáliról.

53. §. Ezeknek számát 's szolgálati bérét is a' választmány határozza meg; felfogadásuk és elbocsájtásuk mindazáltal az igazgatóra bízatik, ki tőlök szintén eskületelt kívánva, ehhezképesti kötelelesség-teljesítést követel, kötelezéseik felől ugyan általa értesítendők lévén.

Az egyesületnek üzleteiről. (Geschäfte.)

Általános határozatok azok felett.

54. §. A' takarékpénztárnak üzletei főképen következő tárgyakra terjeszkedendnek:

a) Takarékpénztári könyvecskék mellett való készpénzi betételekre, és ezek visszafizetésére;

b) Közhiteli lekötelezvényekrei, (öffentliche Creditspapiere) ingó 's ingatlan javadalmakrai előlegezésekre, nemkülönben váltói leszámolásokra (Escomptirungen).

Censoren nöthig, wobei die Stimmenmehrheit von $\frac{2}{3}$ Theile der Anwesenden nöthig ist, und durch Ballotage entschieden wird. Auch in diesen Geschäftszweigen setzen Verwandtschaften bis zum 3-ten Grad oder Compagnons, außer Stimmfähigkeit.

Vom Amts-Personale.

§. 52. Die Bestimmung in Rücksicht der nöthigen Anzahl und des Gehaltes der Beamten so wie deren Aufnahme und Entlassung, geschieht durch den Ausschuss, und sind bei deren Aufnahme vom Director in Eid und Pflicht zu nehmen, wobei jeder mindestens die doppelte Summe seines Gehalts, als Caution entweder durch einen dem Director genügenden Cautenten oder im baaren Gelde zu deponiren hat, welches Letztere ihnen mit 6 % verzinsset wird. Zu gleicher Zeit wird der Director den aufzunehmenden Beamten, protocollariter von seinen sämtlichen Obliegenheiten in Kenntniß setzen.

Vom Amts-Diener.

§. 53. Auch deren Anzahl und Gehalt hat der Ausschuss zu bestimmen, wird jedoch deren Aufnahme und Entlassung dem Director überlassen. Derselbe sie gleichfalls in Eid und Pflicht nehmen, und selbe von ihren Obliegenheiten in Kenntniß setzen wird.

Über die Geschäfte des Vereins.

Allgemeine Bestimmungen hierüber.

§. 54. Die Geschäfte der Sparkassa werden sich hauptsächlich auf folgende Gegenstände ausdehnen, und zwar:

- a) Auf baare Einlagen gegen Sparkassenebücheln und deren Rückzahlungen.
- b) In Vorschüssen auf Staatspapiere, beweglich und unbewegliche Güter, dann auf Escomptirungen.

55. §. A' takarékpénztár ezen üzletekhez minden betételeket, fel nem vett kamatokat, 's maga a' tőkét azon sommának kivételével, melyet a' választmány használatlanul hertvetetni határozni fogja, fordítandja.

56. §. A' takarékpénztártól kikölcsönözött minden pénzek után, egy esztendőre hat száztóli kamatok fognak számítatni, és minden előforduló eseteknél az írási díjak a' következő dijszabás szerint fizetendők:

1 — 20 forintig való sommáknál . .	semmi.
21 — 50 " " " — for.	5 kr.
51 — 100 " " " — "	10 "
101 — 250 " " " — "	20 "
251 — 500 " " " — "	30 "
501 — 750 " " " — "	40 "
750 — 999 " " " — 1	— "
minden 1000 forint után " " — 1	30 "

57. §. Minden a' takarékpénztárt illető kamatok negyed évenként előre fizetendők.

58. §. A' takarékpénztár könyveit 's számadásait ezüst pénzben vezeti, 3 darab ezüst huszast egy forintra számítva.

Bevételek és visszafizetések.

59. §. A' takarékpénztár, a' legkevesebb bevételt, melyért takarékpénztári könyvecske adatik, 1 ezüst forintra, a' legnagyobb bevételt pedig 4000 p. ftra állapítja meg. —

60. §. Minden betételek után négyes száztóli kamatot ad; a' kamatokat pedig minden alkalommal a' bevételnapra legközelebb következő hó elsejétől; valamely felmondott tőke visszafizetése esetében ellenben fizetendő kamatokat, csak a' fizetési napot legközelebb megelőzőt hó végső napjáig kiszámítja, a' kamatok egyedül forintok után számítnak 's krajczárok törött száma semmi figyelembe nem vétetik.

61. §. Magok a' kamatok, kivén a' betétel visszavétele alkalmával, csak félévenként 's pedig minden évi január elseje 's 14-e, meg július elseje 's 14-e között fizetnek, — határozottván még, hogy ha azok, ezen határnapokban

§. 55. Zu diesen Geschäften wird die Sparkasse alle Einlagen, unerhobene Interessen, dann das Capital mit Ausnahme jener Summe verwenden, welche der Ausschuß unverwendet liegen zu lassen bestimmen wird.

§. 56. Für alle von der Sparkassa dargeliehenen Gelder wird selbe pro anno 6 % Zinsen berechnen, und die Schreibgebühren sind bei allen vorkommenden Fällen nach folgenden Tariff zu bezahlen:

bei Summen von	1 bis	20 Gulden	nichts
"	21 "	50 "	5 fr.
"	51 "	100 "	10 "
"	101 "	250 "	20 "
"	251 "	500 "	30 "
"	501 "	750 "	40 "
"	751 "	999 "	1 — Guld.
für jedes "	1000 "	Gulden	1 30 " C. M.

§. 57. Alle der Sparkassa zukommenden Interessen, sind an sie $\frac{1}{4}$ jährlich vorhinein zu bezahlen.

§. 58. Die Sparkassa führt Buch und Rechnung in C. M. 3 Stück Silber Zwanziger auf einen Gulden gerechnet.

Einlagen und Rückzahlungen.

§. 59. Die Sparkassa bestimmt auf Einlagen, gegen welche Sparkassbücheln gegeben werden, 1 Gulden C. M. als niedrigste, und 4000 Gulden C. M. als höchste Einlage.

§. 60. Sie verzinsset alle Einlagen mit 4 % jährlich, berechnet die Interessen immer vom 1-ten des nach dem Dato der Einlage unmittelbar folgenden Monats, und die Zinsen bei Rückgabe eines gekündeten Kapitals nur bis zu dem letzten Tage des dem Zahlungsdatum unmittelbar vorhergegangenen Monats. Die Interessen werden nur von Gulden gerechnet, und wird auf Bruchtheile eines Kreuzers keine Rücksicht genommen.

§. 61. Die Zinsen werden, außer Behebung der Einlage selbst nur halbjährig und zwar zwischen 1-ten und 14-ten Säner, dann 1-ten und 14-ten Juli im Jahre bezahlt, und wird bestimmt, daß wenn selbe zu dieser Zeit aus was immer für einer

akármely ok miatt fel nem vétettek, azok csak, a' következő fél évi idő után fizettetnek ki, a' nélkül hogy a' hitelező fel lenne jogositva e' késedelem miatt kárpótlást követelni.

62. §. A' takarékpénztár minden betétel fölől egy könyvecsét ad, 6 krnyi díj fizetése mellett, és a' betevőnek neve önkénytesen előadathatik.

63. §. A' takarékpénztár, nem figyelmezve a' betevőnek nevére — a' könyvecske általhozójának teszi fizetését, 's ha az általhozó a' könyvecskének nem volna valóságos tulajdonosa, akkor a' takarékpénztár csak azon esetben felelőssé tehető, ha annak megjelenése előtt, bírói letiltás kezébe szolgáltatott vala.

Hogyha a' betevő mindazonáltal a' fizetésnek a' maga személyére vagy törvényes örököseire egyedül, vagy engedmenyesére való megtételét magának kiköti, ekkor e' kikötés világos szavakkal a' könyvecskébe beírandó, a' társaság könyveiben is feljegyzendő, és visszafizetés a' betevőnek magának csak akkor megteendő, (kivévén hogy ha az illetőt a' napi biztos ismeri) hogyha elfogadható tanu által bebizonyítja, hogy ő vala valósággal a' betevő; az örökösök és engedményeseknél pedig megtörténhetik a' visszafizetés, ha törvényes oklevelekkel jogaikat kimutathatják, mely oklevelek tőlök elkérendők és a' könyvecske mellett elteendő.

64. §. A' betételeknek visszafizetése, a' felmondás feltett előlegesen tett bejelentés után az alább kitett összegeknél következő határnapokban történik:

1 ftól —	50 pftig	naponként	mindjárt a' bejelentésnél.
51 „ —	100 „	15 nap	a' felmondás után.
101 „ —	500 „	egy hónap	„ „
501 „ —	1000 „	két „	„ „
1001 „ —	2000 „	három „	„ „
2001 és feljebb	„	hat „	„ „

a' felmondások mindazonáltal csak akkor fogadhatók el, ha az alább kitett összegek a' következő időn át az Intézetben már heverték vala, és pedig:

Ursache, nicht behoben wurden, sie erst im nachfolgenden Semester bezahlt werden, ohne daß der Empfänger berechtigt sei, dafür eine Entschädigung zu fordern.

§. 62. Über jede Einlage gibt die Sparkasse ein Büchel gegen Verabfolgung von 6 fr. und der Nahe des Einlegenden kann willkürlich angegeben werden. —

§. 63. Die Sparkassa zahlt, ohne Rücksicht auf den Nahmen des Einlegers, an den Überbringer des Büchels, und im Falle dieser nicht der rechtmäßige Eigenthümer wäre, kann die Sparkasse nur dann dafür verantwortlich gemacht werden, wenn ihr vor dessen Erscheinen ein gerichtlicher Verboth zugestellt worden wäre. Bedingt sich jedoch der Einleger die Zahlung nur an seine Person, oder rechtmäßigen Erben, oder Cessionär zu leisten, so ist diese Bedingung ausdrücklich im Büchel anzumerken, in den Büchern der Gesellschaft zu notiren und an Einleger selbst die Rückzahlung, wenn er dem Tags-Commissär nicht bekannt ist, nur dann auszufolgen, wenn er durch einen annehmbaren Zeugen erweist, daß er der wirkliche Einleger war, an die Erben und Cessionäre aber kann die Rückzahlung ausgefolgt werden, wenn selbe sich durch legale Documente ausweisen können, welche ihnen abzufordern sind und bei dem Büchel aufbewahrt bleiben. —

§. 64. Die Rückzahlungen der Einlagen geschehen nach erfolgter Anmeldung der Kündigung, bei denen hier angelegten Beträgen, in nachstehenden Terminen:

Bon	1	bis	50	Gulden täglich gleich bei der Anmeldung,	
"	51	"	100	"	15 Tage nach der Kündigung
"	101	"	500	"	ein Monat
"	501	"	1000	"	zwei Monate
"	1001	"	2000	"	drei Monate
"	2001	"	und darüber	sechs Monate;	

indessen können die Aufkündigungen nur dann angenommen werden, wenn die hier beigesetzten Beträge zu nachstehenden Terminen in der Anstalt gelegen sind, und zwar:

51	ftól fogva	100	ftig	egy	hónapon	át.
101	„	„	500	„	két	„
501	„	„	1000	„	négy	„
1001	„	„	és feljebb	„	hat	„

65. §. Minden betevőnek szabad akaratjától függ a' maga tőkéjét, és az azután eső kamatokat a' fentebbi §-ban kitett idő után vagy egészen, vagy részletenként felvenni.

Részletes fizetések mind a' könyvecskében, mind a' társaság könyveiben egytartalmulag följegyeztetnek, és az egész tőkének visszavételekor a' takarékpénztár könyvecskéje is visszaszorgálandó.

66. §. Hogy ha a' betevő, betételi tőkéjének visszafizetése tekintetében, a' megállapított felmondási időkkel meg nem nyugodnék, ekkor a' választmányának szabadságában áll a' betevőnek és a' társaságnak érdekében, a' kamatláb és a' felmondási időre nézve a' betevővel különös megállapodásra lépni.

Közhitei lekötelezvényekrei (Staats=papiere) előlegezés.

67. §. A' társaság osztrák közhitei lekötelezvényekre, (Oesterreichische Staats=papiere) értékeknek $\frac{3}{4}$ részét adja előlegezésül, és ezen kötelezvények értéke a' bécsi tőzsdekelethez (Wiener Börse Cours) képest megállapítandó. Ha tehát egy köz kötelezvényi példány a' takarékpénztárba az érintett módon betéttetik, ez csak egy helyben lakozó által történhetik, ki azon kötelezést magára vállalja, hogy 10 százaléki árfolyam — leszállás (Coursfalle) esetében, az ezáltal keletkező árkülönbséget, felszólítás után megfizeti — ellenkező esetben a' társaság olly joggal van felruházva, azon értékhiánynak 4 napok alatti meg nem fedezése esetében, a' bevett oklevelekből annyit elárusítani, a' mennyi azon árhiány kiegyenlítésére megkívántatik. —

Ingó javadalmakrai előlegezés.

68. §. Ingó javaknak letételekor az Intézet kölcsönöz:

Von	51	bis	100	Gulden	ein	Monat
"	101	"	500	"	zwei	"
"	501	"	1000	"	vier	"
"	1001	"	und darüber	sechs	"	"

§. 65. Jedem Einleger steht es frei, sein Kapital und die darauf entfallenen Zinsen, nach den im vorigen §. festgesetzten Terminen ganz oder theilweise zu beheben.

Theilweise Rückzahlungen werden in Büchern sowohl, als auch in den Büchern der Gesellschaft gleichlautend vorgemerkt, und bei ganzer Rücknahme des Kapitals überdieß das Büchel der Sparkassa zurückgestellt.

§. 66. Sollte der Einleger in Hinsicht der Rückzahlung seines Einlags-Kapitals auf die stipulirten Aufkündigungs-Terminen nicht eingehen wollen, so steht es dem Ausschusse frei, im Interesse des Einlegers und der Gesellschaft ein Übereinkommen rücksichtlich des Zinsfußes und des Aufkündigungs-Termins mit ihm zu treffen.

Vorschüsse auf Staatspapiere.

§. 67. Die Gesellschaft giebt auf österreichische Staatspapiere, $\frac{2}{3}$ Theil des Werthes als Vorschuß, und hat dieser Werth bei Staatspapieren nach dem Wiener Börsenkurse bestimmt zu werden. Wird nun ein Staatspapier dergestalt bei der Sparkassa hinterlegt, so kann dieses nur durch einen hier Ansässigen geschehen, der die Verpflichtung übernimmt, daß er bei einem Coursfalle von 10%, die dadurch entstandene Differenz nach geschehener Aufforderung bezahle, widrigenfalls der Gesellschaft das Recht eingeräumt bleibt, bei binnen 4 Tagen nicht erfolgter Deckung jenes Deficits so viel von den eingelegten Papieren zu verkaufen, als zur Begleichung dieser Differenz nothwendig ist.

Vorschüsse auf sonst bewegliche Güter.

§. 68. Die Anstalt leiht bei Deponirung von beweglichen Gütern

a) aranyra 's ezüstre a' belső becsnek legfeljebb $\frac{3}{4}$ részét, munkakülönbségei (façon) tekintet nélkül;

b) drágaságokra és ékességekre a' becsárnak $\frac{2}{3}$ részét;

c) árukra 's természetményekre, minőségeknek szoros megvizsgálása után, a' közönségesen divatozó becsének fele részét, mellynél, hogyha idő alatt ezen tárgyaknak ára leszáll, az előbbeni 67. §-ban megállapított kárpótlási kötelezés az értékhány tekintetében, szintén lép erőbe.

69. §. Valamennyi ingó javakra, a' társaság 30 naptól 90 napig kölcsönöz, melly határidő, szorgalmazás és a' választmánynak jónaktalálása esetében hosszabbítható. De azon esetben, hogyha a' lejáratí időben sem az előlegezett somma vissza nincs fizetve, sem a' hosszabbítás, (melly 500 ftig 8 nap, érintett sommán felül pedig 14 nap a' lejáratí idő előtt) nem szorgalmaztatott vagy meg nem adatott, ekkor a' társaságnak joga támad, követelésére nézve ön magának kielégítést szerezve, a' zálogot elárusítani.

70. §. Ingó javakra adott kölcsönöknél, az illető kötelek a' hat száztóli kamatokon kívül a' határozott kereskedési díjt (Provision) megfizetni, ezenfelül áruknál és természetmeknél raktári (magazine) és alkuszi díjt, (Sensarie) melly utóbbi tekintetében a' választmány jónaktalálása esetében az illető biztosítási jegyet is (Assicuranz-Polizze) hozzon.

Ingatlan javakrai kölcsönözés.

71. §. Az Intézet, a' választmánynak javulására, ha az e' felől kiadandó kötelezvények az Intézet által megállapított mintapéldány szerint szerkesztvék, ingatlan javakra kölcsönöz. Valamelly már kiadott és egy ingatlan birtokra már betáblázott kötelezvényre, ha ez az Intézetnek zálogképen átengedtetik, a' választmánynak javaslatára az egész értéknek legfeljebb $\frac{2}{3}$ része kölcsönöztethetik, mellynél kikötetik: hogy olly kötelezvényben az 1836: 20, és 1840: 11 T. cz.-ben megállapított sommás szóbeli eljárás világos szavakkal ki legyen kötve — a' kölcsönnevő az 1840: 21 T. cz.

a) Auf Gold und Silber höchstens $\frac{3}{4}$ Theile des realen Werthes ohne Rücksicht auf Fagon.

b) Auf Präciosen höchstens $\frac{2}{3}$ Theile des Schätzungswerthes.

c) Auf Waaren und Producte nach strenger Untersuchung deren Qualität, höchstens die Hälfte des currenten Werthes, wobei, wenn inzwischen die Preise dieser Artikel zurückgehen, die im vorhergehenden §. 67. bestimmte Verpflichtung des Erfasses dieser Differenz einzutreffen hat.

§. 69. Auf sämtliche bewegliche Güter leiht die Gesellschaft von 30 bis 90 Tage, welche Frist auf Ansuchen nach Ermessen des Ausschusses verlängert werden kann. Im Falle aber, als weder der Vorschuss am Verfall-Termine rückbezahlt, noch die Prolongation (welche bis 500 fl. acht Tage, über diese Summe vierzehn Tage vor der Verfallzeit) nachgesucht oder bewilligt wird, hat die Gesellschaft das Recht das Pfand zu veräußern, und mit ihrer Forderung sich davon zahlhaft zu machen.

§. 70. Bei Darlehen auf bewegliche Güter ist der Betreffende außer den 6% Zinsen noch verpflichtet die bestimmte Provision zu bezahlen, und außerdem bei Waaren und Producten noch Magazinage und Sensarie, wobei in Hinsicht letzterer er nach Ermessen des Ausschusses auch eine Affecuranz-Police beizubringen hat.

Darlehen auf unbewegliche Güter.

§. 71. Die Anstalt leiht auf unbewegliche Güter nach Ermessen des Ausschusses wenn die hierüber ihr auszustellenden Obligationen nach den von der Anstalt bestimmten Formularen verfaßt sind. Auf eine bereits ausgestellte Obligation, welche auf ein unbewegliches Gut schon intabulirt ist, und der Anstalt als Pfand überlassen wird, kann nach Ermessen des Ausschusses höchstens $\frac{2}{3}$ des Nennwerthes dargeliehen werden, wobei bedingt wird, daß in einer solchen Obligation ausdrücklich das summarische mündliche Verfahren laut Gesekartikel 20. v. J. 1836. dann Artikel 11. v. J. 1840. enthalten sei. Auch muß

értelmében való betáblázási-könyvi kivonatot is, valamint szükség esetében saját költségével 's veszedelmével egy becsülési oklevelet hozzon.

72. §. Valamelly ingatlan birtokra szorgalmazott kölcsön esetében főleg arra figyelmezendő, hogy az értéki állapot felől előmutatott oklevelek hitelesek legyenek, hogy a' különös biztosítékul (Hypothék) ajánlt ingatlan birtoknak valóságos, az ipari és kereskedési viszonyokhoz mért becse alapul vétetett, és hogy a' birtok szabad tulajdont képezzen. Végül a' felől legyen gondoskodva, hogy a' kölcsönt szorgalmazó minden tőle kívánt okleveleket és biztosításokat saját költségein hozza és eszközölje. —

73. §. Illy kötlevel kellő aláíratása tekintetében arra tekintendő, hogy az adós sajátkezüleg írja alá a' nevét, és két, egyszersmind a' kölcsönadott pénznek felvételét tanúsító tanúk aláírásával el legyen látva, úgy szinte hogy a' kötlevel a' körülményekhez képest mind a' folyamodónak felelősége vagy szülei által egymásért, mind szükség esetében a' kellő kezesek által is alá jegyeztessék.

74. §. Nemesi ingatlan javakrai kölcsönöknél a' pénzt szorgalmazó köteles a' maga értéki állapotát az 1840: 21 T. cz. 19 §. szerint kimutatni, a' maga szabad 's korlátlan tulajdonát hiteles módon nyilvánítani, és illető hatóságától jelenleg való tetteges, osztatlan és háborítlan birtoka felett bizonyítványt előmutatni.

75. §. Polgári ingatlan birtokrai kölcsönzéseknél a' pénzt kereső köteles, ingatlan jószágának tetteges 's szabad birtokát illető tanácsa által kimutatni.

76. §. Polgári még építésben lévő telekre való kölcsönözésnél az adandó kölcsönnek mennyisége az előbbi §-nak tekintetbe-vételével a' teleknek és a' már beépített építési szereknek becséhez mérve megállapítandó.

77. §. Az Intézet által ingatlan javakrai kölcsönöknél megtartandó felmondási idők ezek:

A' legkisebb mennyiségtől kezdve 2000 ftig 3 hónap,
2001 ftől felfelé „ „ „ 6 „

der Darlehensnehmer im Sinne des 21. Gesekartikels v. J. 1840. einen Intabulations-Extract, wie auch nöthigensfalls ein Schätzungsinstrument auf seine Kosten und Gefahr beibringen.

§. 72. Im Falle des Ansuchens um ein Darlehen auf ein unbewegliches Gut ist besonders darauf zu sehen, daß die über den Vermögenstand vorgewiesenen Urkunden authentisch seien, daß der wahre den productiven und kommerziellen Verhältnissen angemessene Werth des zur Hypothek angebotenen unbeweglichen Gutes angenommen, und das Vermögen ein freies Eigenthum sei. Endlich ist dafür zu sorgen, daß der Gesuchsteller alle von ihm verlangten Urkunden und Sicherstellungen auf seine eigene Kosten beibringe und leiste.

§. 73. In Betreff der nöthigen Unterschriften einer solchen Obligation ist darauf zu sehen, daß der Schuldner eigenhändig unterfertige, und von zwei Zeugen, die zugleich den baaren Empfang des dargeliehenen Geldes mit zu bestätigen haben, gezeichnet, so wie auch; daß die Obligation nach Umständen von der Gattin oder Eltern des Bittstellers solidarisch, als auch nöthigensfalls von der erforderlichen Bürgen, unterschrieben werde.

§. 74. Bei Darlehen auf adeliche Güter muß der Geldsuchende seinen Vermögensstand im Sinne des Gesekartikels 21. §. 19. v. J. 1840. ausweisen. Sein unbeschränktes freies Eigenthum auf eine glaubwürdige Art darthun, und von seiner betreffenden Behörde ein Zeugniß über den gegenwärtig wirklichen ungetheilten, und ungestörten Besitz vorweisen.

§. 75. Bei Darlehen auf bürgerliche Gründe muß der Geldsuchende durch seinen Magistrat sich über den wirklichen, und freien Besitz seiner Realität legitimiren.

§. 76. Bei Darlehen auf bürgerliche in Bau begriffene Gründe ist das zu gebende Darlehen nebst Berücksichtigung des vorigen §. nach den Werth des Grundstückes und des bereits eingebauten Materiales zu bestimmen.

§. 77. Die Aufkündigungs Fristen, welche die Anstalt bei Darlehen auf unbewegliche Güter zu beobachten hat, sind:

Von dem geringsten Betrag bis zu 2000 Gulden 3 Monat.

Von 2001 Gulden aufwärts 6 Monat.

De az Intézetnek e' mellett szabadságában áll, részletes felmondásokat is elrendelni, mellyek azután 3 hónap alatt lefizetendők; a' kamatok negyedévenként előre megadandók, és azoknak nem pontosan eszközlött befizetése vagy részletes felmondásnál, egy illy részletes sommának serénytelenü, véghezvitt kiváltása esetében, az egész tőke mint felmondott, tekintendő.

78. §. De az adós is a' fentebb meghatározott felmondási határnapok miatt a' választmányynak helybenhagyásával részletes visszafizetéseket tehet, de a' már lefizetett kamatokra igényt nem tarthat.

Váltók-leszámolási üzlet (Escompt-Geschäft.)

79. §. A' takarékpénztár a' körülményekhez képestl ahozképest t. i. mint felesleges pénzek felett rendelkezik, váltókat fog leszámolni.

80. §. Mindenki, rangkülönbség nélkül, ha becsületes jelleméről esmeretes, és Temesvárbán állandóul lakik, az ő rendelményére (Ordre) kibocsájtott vagy reája forgatmányozott (girirt) váltóit a' takarékpénztárnak leszámolás végett általadhatja, illy váltó a' váltótörvényileg meghatározott rendeleteken kívül csak következő kiváttatóságokkal birjon:

a) nem tartalmazhat kevesebbet 100 fnál, de többet sem 5000 ftnál;

b) a' lejáratí idő 3 hónapot túl nem haladhat;

c) a' váltó itt Temesvárbán készpénzi kifizetésre elfogadva legyen;

d) rendelményre szóljon, és az az időbeli birtokosig vagy rendesen kiállítva, vagy egy általjában kötelezőleg forgatva (unter obligo girirt) legyen;

e) végül minden esetre három, a' váltó vizsgálók által ismert derék 's hitelre képes aláírásokkal 's e' közt legalább két helybeli kereskedők- vagy gyárosoknak aláírásaikkal kezkeskedve legyen.

Der Anstalt steht es jedoch dabei frei, auch theilweise Kündigungen anzuordnen, welche dann innerhalb 3 Monaten zu bezahlen sind. Die Zinsen sind $\frac{1}{4}$ jährlich vorhinein zu entrichten, und bei ihrer nicht pünktlich erfolgten Einzahlung, oder bei im Falle theilweiser Kündigung nicht prompt erfolgter Ablösung einer solchen Partielle, ist das ganze Kapital als aufgekündigt zu betrachten.

§. 78. Der Schuldner kann mit Genehmigung des Ausschusses innerhalb der oben bestimmten Aufkündigungs-Termine auch theilweise Rückzahlungen leisten, kann jedoch auf die hierauf bereits bezahlten Interessen keinen Anspruch machen.

Das Escompt-Geschäft.

§. 79. Die Sparkassa wird nach ihrem Ermessen, je nachdem sie über entbehrlichen Gelder zu verfügen hat, Wechseln escomptiren.

§. 80. Jedermann ohne Unterschied des Standes, wenn er als rechtlicher Mann bekannt, und in Temesvar ansässig ist, kann die an seine Ordre ausgestellten oder an ihm girirten Wechsel, der Sparkassa zum Escompte überreichen, nur muß ein solcher Wechsel außer den wechselrechtlich gesetzlichen Vorschriften nach folgenden Erfordernissen genügen.

a) Er darf über nicht weniger als 100 Gulden, und auch nicht mehr als 5000 Gulden lauten.

b) Die Verfallzeit darf 3 Monate nicht überschreiten.

c) Der Wechsel muß in Temesvar zahlbar acceptirt sein.

d) Auf Ordre lauten, und bis zum dermaligen Besitzer entweder Ordnungsmäßig ausgestellt oder durchaus unter Obligo girirt sein.

e) Endlich: jedenfalls durch drei (von den Censoren anerkannt solide, creditfähige) Unterschriften verbürgt sein, wovon wenigstens zwei hiesigen Kaufleuten oder Fabricanten angehören müssen. —

T O L D A L É K.

Az alapszabályok 3 §-a annyiban változtatott, hogy a' közönségben mutatkozott közrészvét és közlelkesedés okáért a' részvényeknek száma határozottan 400ra emeltetett.

Az alapszabályok 6,- illetőleg 45 §-a az egyesületi titoknokra vonatkozólag annyiban nyert bővítést: hogy a' választmány felhatalmaztatott, jegyzőkönyveit a' titoknok felügyelése alatt az egyesületi pénzkezelő által is szerkeszthetni, — a' titoknoktól mindazonáltal e' könyítés ötletéből megkivántatott, hogy mint napi-biztos is hivataloskodjék — a' pénzkezelőtől pedig, hogy a' magyar nyelvet értse.

Az alapszabályok 8-ik §-a folytában az egyesületi pecsétre nézve határoztatott: hogy következő jelképekkel birjon: a' közepében három zárral ellátott vasládát, mellyen a' vigyázat jelképeül a' kutya letelepedett, és mellynek jobb oldalán a' szorgos és fáradhatlan szorgalom és takarékoság jelképeül egy méhkas, bal oldalán a' remény jelképe — egy vasmacska áll; az éppen felkelő nap a' háttérben végre az egésznek világosságot adjon, és a' körirat „a' temesvári takarékpénztár pecsétje 1846.“ légyen. Ezen pecsét pedig nagyobb és kisebb alakban készitessék, a' nagy ugyanis ünnepélyes alkalmakra, a' kisebb pedig mindennapi használatra szolgálván.

Az alapszabályoknak 60. §-a a' közérdek tekintetéből akkép változtatott meg: hogy az egyesület 1846-ik évi július 1-től fogva minden betételek után késérletképen öt száztóli

Anhang.

Der 3. §. der Statuten ist so ferner geändert worden: daß aus Ursache der im Publico sich gezeigten allgemeinen Theilnahme und Vergrößerung die Anzahl der Actien definitiv auf 400 erhöht wurde.

Der 6-te bezüglich der 45-te §. der Statuten erhielt in Bezug auf den Vereins-Secretär so ferne eine Erweiterung: daß der Ausschuß ermächtigt wurde, dessen Protocolle unter der Aufsicht des Secretärs auch durch den Vereins-Kassier verfassen lassen zu können — vom Secretär aber wurde aus Ursache dieser Erleichterung verlangt, daß er auch als Tags-Commissär amtiere; vom Kassier hingegen, daß er der ungarischen Sprache mächtig sei.

In Folge des 8. §. der Statuten wurde in Hinsicht des Vereins-Siegels beschlossen: daß es folgende Emblèmes besitze: in der Mitte eine mit dreifacher Sperre versehene eiserne Kassatruhe, auf welcher als Sinbild der Wachsamkeit, der Hund gelagert ist, und vor deren rechter Seite, als Sinnbild des emsigen und unverdrossenen Fleißes und Sparsamkeit ein Weizenkorn, vor der linken Seite aber das Sinnbild der Hoffnung ein Anker stehet, — die eben aufgehende Sonne endlich, soll dem Ganzen die Beleuchtung geben, und die Umschrift soll: „a' temesvári takarékpénztár pecsétje 1846.“ sein. Dieses Siegel soll in größerem und kleinerem Formate verfertigt werden, und das größere ist zu solennen, das kleinere aber zum alltäglichen Gebrauche bestimmt.

Der 60. §. der Statuten wurde im Interesse des Publicums der Art verändert, daß der Verein vom 1-ten Juli 1846. jede Einlage mit 5 percento verzinset, so auch daß diese Verzin-

kamatot fizet, nemkülönben, hogy e' kamatozás azon okból, hogy a' betételeknek hasznos elhelyezésére az egyesületnek legalább 15 napi határideje legyen — olly esetben, ha a' betétel valamely hónap 1-től annak 15-ik napja közötti időben történt, a' legközelebb következő hó 1-től; — hogyha pedig a' betétel valamely hónap 15-től annak végéig tétetett, — a' következő hónap 15-től kezdetét veszi.

Az alapszabályoknak 61-dik §-a annyiban változtatott meg: hogy a' félvéenként a' betevő felek által a' kifizetés 14 napi határidő alatt fel nem vett kamatok új betéteményképen a' 60. §. szellemében a' tőkéhez iratandók, szabadságában állván egyébiránt minden felekezetnek, a' betetés alkalmával megmondani, hogy kamatait határozott időig fel nem veendő, melly esetben a' kamatoknak tőkésítése minden félbeszakasztás nélkül mindig január 1-e és július 1-vel fog eszközöltetni.

Az alapszabályoknak 65. §-ához különféle visszafizetéseknek távoztatása végett hozzáadatott: miszerint részletenkénti visszafizetés, egy egy 50 pfton felül szóló könyvre, minden hétben csak 50 pfra terjedhet; végül

Az alapszabályok 71-ik §-ához a' már betáblázott kötelezvényekrei pénz kölcsönözés iránt hozzáadatott: hogy a' kötelezvény tulajdonosa és elzálogosítója, adósától az adósság valódisága és egészbeni épsége felől térítvényt hozni köteles, mellyben ugyan az adós magát kötelezze, miszerint mindaddig, míg szenvedő kötelezvénye a' takarékpénztárnál zálogban leendő, az ettől mint zálog tulajdonostól eleve nyert engedelem nélkül hitelezőjének semmi érvényes fizetést tenni fel nincs jogositva.

sung, aus der Ursache, damit der Verein zur nützlichen Anwendung der Einlagen, wenigstens 15 Tage Frist habe, in dem Falle, wenn die Einlage in der Zwischenzeit vom 1—15 irgendeines Monats geschah, von 1-ten des nächst folgenden Monats, wenn aber die Einlage vom 15 bis zu Ende eines Monats gemacht wurde, von 15 des nächst kommenden Monats ihren Anfang nehme.

Der 61. §. Der Statuten wurde insoferne verändert, daß die durch die Einleger in der bestimmten Zeitfrist von 14 Tagen nicht erhobenen Zinsen im Sinne des 60 §. als neue Einlagen zum Kapital zugeschrieben werden; — dabei stehet es jedoch jeder Parthei frei, bei Gelegenheit der Einlage voraus zu erklären, daß sie ihre Zinsen bis zu einem gewissen Zeitpunkt nicht erheben will; in welchem Falle sodann die Kapitalisirung der Zinsen ohne Abbruch jedesmal am 1-ten Jänner und am 1-ten Juli stattfinden wird.

Zum 65 §. der Statuten wurde zur Vermeidung mancherlei Mißbräuche hinzugesetzt: daß eine theilweise Rückzahlung auf je ein über mehr als 50 fl. CM. ausgestelltes Einlagsbüchel wöchentlich nur 50 fl. CM. sein kann.

Zum 71. §. der Statuten wurde zur Geldleihe auf bereits intabulirte Obligationen hinzugesetzt: daß der Eigenthümer und Verseher des Schuldscheines über die Echtheit und den ganzen Betrag von seinem Schuldner einen Revers beizubringen verpflichtet ist, in welchem eben der Schuldner sich verpflichte; daß er so lange als dessen passiv Schuldschein bei der Sparkassa im Verlage sein wird, ohne von dieser als Pfand-eigenthümerin vorläufig erhaltenen Erlaubniß seinen Gläubiger keine gültige Zahlung zu leisten das Recht hat.

